

ת"ד 3213/02/16 - מדינת ישראל נגד שמואל קוגן

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

ת"ד 3213-02-16 מדינת ישראל נ' קוגן

בפני
בעניין: כבוד השופטת שרית זוכוביצקי-אורי
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

שמואל קוגן

הנאשם

גזר דין

העבירה והעבר

הנאשם הורשע בהכרעת דין מפורטת בעבירות של גרימת חבלה של ממש, התנהגות הגורמת נזק, נהיגה בקלות ראש ואי מתן זכות קדימה לרכב הבא ממול, בניגוד לסעיפים 38(3) ו- 62(2) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 ובניגוד לתקנות 21(ב) ו- 64(א)(2) לתקנות התעבורה, התשכ"א- 1961.

ביום 2.12.15 בשעה 18:50, בשעת חשכה, במזג אוויר טוב ותאורת רחוב טובה נהג הנאשם ברכבו ברחוב משה ברעם לכיוון הצומת עם רחוב אל מדרסה בירושלים.

בכוון הנגדי נסע באותה עת רוכב אופנוע א. (להלן-רוכב האופנוע). מדובר בכביש דו מסלולי בעל שני נתיבים לכל כיוון. בין המסלולים ישנו אי תנועה שרוחבו 5 מטרים בו מותרת הפניה שמאלה. הנאשם פנה שמאלה מבלי לתת זכות קדימה לרוכב אופנוע שנסע בנתיב הנגדי והתנגש בו. כתוצאה מההתנגשות אבד רוכב האופנוע שליטה באופנוע, עלה על המדרכה והתנגש בקיר בטון. רוכב האופנוע נפגע פגיעה קשה בראשו אשר הותירה אותו במצב קשה עד היום.

הנאשם בן 61, נוהג משנת 1979 ולחובתו 25 הרשעות תעבורה קודמות האחרונה משנת 2014. עברו התעבורתי של הנאשם כולל, בין היתר, 6 הרשעות בעבירת מהירות, 2 הרשעות בעבירה של שימוש בטלפון נייד תוך כדי נהיגה ו- 7 הרשעות בעבירות של אי ציות לתמרורים, מתוכם 2 הרשעות בעבירה של אי ציות לתמרור עצור.

אין לנאשם עבר פלילי.

הממונה על עבודות שירות מצא את הנאשם מתאים לביצוע עבודות שירות .

טיעונים לעונש

טיעוני המאשימה לעונש

המאשימה בקשה להחמיר עם הנאשם נוכח התוצאות הקשות של התאונה. לדבריה כתוצאה מהתאונה נפגע רוכב האופנוע בן 20 פגיעה קוגניטיבית קשה, נעזר בכסא גלגלים ואבד את היכולת לתפקד באופן עצמאי. לטענתה בתאונה קודמת בה היה מעורב רוכב האופנוע, אשר לטענת הנאשם גרמה לחלק מהנזקים מהם הוא סובל כיום, הוא נפגע רק ברגלו ולא בראשו. במעשיו פגע הנאשם בערך החברתי של שלמות הגוף.

לטענת המאשימה מידת הרשלנות של הנאשם גבוהה וזאת על אף שנקבע כי רוכב האופנוע נסע מעל המהירות המותרת. לטענתה מהירות נסיעתו של רוכב האופנוע לא הייתה הגורם לתאונה ואין הסבר לכך שהנאשם לא הבחין ברוכב האופנוע. לטענתה התאונה הייתה בלתי נמנעת רק אם מהירות הנסיעה של רוכב האופנוע הייתה 370 קמ"ש.

המאשימה הפנתה לרע"פ 3764/05 וטענה כי במקרים בהם הפגיעה כתוצאה מהתאונה קשה כפסע מן המוות יש מקום להקיש מהעונש המינימאלי הקבוע בחוק בעבירות של גרם מוות ברשלנות של 6 חודשי מאסר. המאשימה הפנתה למספר פסקי דין שבהם גרמו נאשמים לפגיעות קשות במסגרתם הושטו עליהם 6 חודשי מאסר ופסילה של מספר שנים, גם כאשר עברו התעבורתי של הנאשם היה מקל.

העידה בפני אימו של רוכב האופנוע. לדבריה היא מונתה כאפוטרופוס על בנה כיוון שמאז התאונה הוא אינו מתפקד באופן עצמאי. לטענתה מאז התאונה עבר בנה מספר ניתוחים כדי להפסיק את הדימום התוך מוחי, היה מצוי בסכנת חיים ולא היה ברור כלל שישרווד. לדבריה נגרם לבנה נזק בלתי הפיך ומצבו אף הולך ומחמיר עקב נזקים משניים כמו דלקת קרום המוח בה לקה, פגיעה בראיה ופגיעה בדיבור. לטענתה עקב מצבו לא יוכל בנה לעבוד, להתחתן ולהביא ילדים לעולם. לדבריה מצבו הקשה של בנה גרם לקושי בגידול יתר ילדיה ובהתמודדות עם מחלת הסרטן בה לקו שתי בנותיה. עוד תיארה האם את קשיי המשפחה היומיומיים בהתמודדות עם הטיפול היומיומי 24 שעות ביממה בבנה.

טיעוני הנאשם לעונש

העידה בפני ביתו של הנאשם. לדבריה אביה אדם נורמטיבי והוא ההורה היחיד שמצוי בחיי ילדיו ובחיי נכדיו. לטענתה הטלת עונש מאסר בפועל הוא לא מידתי, לא סביר ואין בו תועלת גם בהיבט הערכי.

ב"כ הנאשם טען לעניין נסיבות קרות התאונה כי יש להתחשב בעובדה שנקבעה בהכרעת הדין לפיה הנאשם סטה רק 1.3 מטרים לתוך נתיב נסיעתו של רוכב האופנוע שכלל שני נתיבים שרוחבם הכולל הוא 6.8 מטרים ויכול היה לסטות ימינה. לטענתו למרות שבית המשפט קבע כי לא דלקו באופנוע אורות נוספים בבדיקת שדה הראיה שבוצעה המתועדת

בדיסק פעלו באופנוע המשטרתי אורות הצ'קלוקה.

ב"כ הנאשם ביקש להביא בחשבון את רשלנותו תורמת של רוכב האופנוע בשל מהירותו.

במסגרת השלמת טיעונים לעונש בכתב טען ב"כ הנאשם כי רוכב האופנוע היה מעורב בעבר בשלוש תאונות דרכים נוספות. לטענתו כתוצאה מהתאונה האחרונה שאירעה חצי שנה לפני התאונה נשוא תיק זה נגרמו לנאשם שברים רציניים בברכיים שהצריכו שיקום פיזיותראפי. משכך מתעורר לטענתו, ספק באשר לכישרון הנהיגה של רוכב האופנוע במועד התאונה ויש בכך הסבר לכך שרוכב האופנוע לא הגיב לפני הפגיעה.

לעניין חומרת הפגיעה טען כי מצבו של רוכב האופנוע השתפר במידה מסוימת מהדין האחרון והוא מסוגל לדבר.

לטענת הנאשם יש לאבחן בין פסקי הדין אליהם הפנתה המאשימה לבין מקרה זה. לטענתו בניגוד למקרה דנן בפסקי הדין אליהם הפנתה המאשימה מדובר בפגיעות בהולכי רגל על מעבר חציה ולכן אין להשוות ביניהם גם באשר למידת הרשלנות. ב"כ הנאשם הפנה לפסקי דין אליהם אתייחס בהמשך בהם השיתו בתי במשפט עונשים קלים יותר של מאסר בעבודות שירות וצו של"צ.

לעניין נסיבותיו האישיות של הנאשם ביקש ב"כ הנאשם להביא בחשבון את העובדה שהנאשם נורמטיבי, ללא עבר תעבורתי מכביד וללא עבר פלילי.

הנאשם העיד ולדבריו הוא כואב את כאב משפחתו של רוכב האופנוע על אף שהוא סבור כי הוא אינו אחראי לקרות התאונה. הנאשם ביקש כי יושת עליו עונש מינימאלי ללא מאסר אשר לדבריו יגרום לחיסולו בכל מובן.

חומרת העבירה ומתחם הענישה

גרימת חבלה של ממש עקב תאונת דרכים הינה עבירה חמורה הפוגעת בערכים המוגנים של שלום הציבור ובטיחותו.

מתחם הענישה לעבירה נקבע על פי מידת הרשלנות המיוחסת לנאשם וחומרת הפגיעות שנגרמו למעורבים כתוצאה מהתאונה. ברף העליון מצויים המקרים בהם מידת רשלנותו של הנאשם גבוהה וכתוצאה מהתאונה נגרמו למעורבים בה חבלות קשות וחמורות. העונש המקובל במקרים אלה כולל מאסר בפועל ופסילה של מספר שנים.

ברף התחתון מצויים המקרים בהם מידת רשלנותו של הנאשם נמוכה ואף יתכן אשם תורם של המעורבים והחבלות שנגרמו למעורבים כתוצאה מהתאונה קלות יחסית. העונש המקובל במקרים אלה הוא פסילה שלא תפחת מפסילת המינימום בת 3 חודשים וגם צו של"ץ.

בקביעת העונש ההולם לנאשם בתוך מתחם הענישה יש לקחת בחשבון שני קריטריונים. האחד מידת מסוכנות הנאשם הנלמדת ממידת הרשלנות שלו על פי נסיבות התאונה ומעברו התעבורתי והשני מידת הפגיעה באינטרס הציבורי ושמירה על שלום הציבור הנובעת מחומרת הפגיעה שנגרמה עקב התאונה.

רכיבי הענישה המשמעותיים שהם המאסר והפסילה משתנים בהתאם למידת המסוכנות וחומרת הפגיעה כאשר העונשים מאזנים אלו את אלו. כלומר תקופת מאסר משמעותית וארוכה עשויה לאזן תקופת פסילה קצרה יותר ולהיפך.

ברע"פ 2564/12 **קרני נ' מדינת ישראל**, מיום 24.6.12 נפסק כי גם במקרים בהם נחבל אדם בתאונת דרכים ולא רק במקרה של קורבנות בנפש יש מקום לענישה של מאסר בפועל, כדברי כב' השופט (בדימ') נאור:

"בבואנו לקבוע את העונש הראוי, אין בידינו לקבל את טענותיו של בא כוח המבקש, עליהן חזר אף בטענותיו על פה, כי העבירות שבוצעו אינן מצדיקות עונש מאסר מאחורי סורג ובריח. תאונות דרכים גובות קורבנות בגוף ובנפש מדי יום, וחלקה של מערכת המשפט לא יפקד מן המערכה נגד תאונות הדרכים (ראו: ע"פ 2247/10 ימיני נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 12.1.2011); ע"פ 5167/05 מג'דוב נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 10.10.2005)). לענישה הולמת תפקיד חשוב לא רק במקרים בהם גורמות תאונות הדרכים לקורבנות בנפש, אלא אף במקרים בהן נגרמות חבלות ופציעות, ובפרט כאשר חבלות ופציעות אלו חמורות הן".

ככל שהפציעות חמורות יותר עד כדי פסע בין לבין המוות נקבע כי יש מקום להשית מאסר בפועל אף לא בעבודות שירות כדברי כב' השופט (בדימ') מ. חשין ברע"פ 3764/05 **בן זויה נ' מדינת ישראל**, לא פורסם (מיום 21.4.05):

"לא נמצא לי כי בית-המשפט לתעבורה סטה באופן ניכר ממדיניות הענישה המקובלת. יתר-על-כן, במקרים של גרימת חבלות אשר אך כפסע ביניהן לבין גרימת מוות, יש הצדקה להקיש מן העונש המינימאלי הקבוע במקרה של גרם מוות ברשלנות תוך שימוש ברכב - הוא עונש של שישה חודשי מאסר בפועל, לפי סעיף 64 לפקודת התעבורה - ולגזור עונש מאסר בפועל. העובדה כי לעיתים הקלו בתי-המשפט המחוזיים בעונשם של עבריינים שהורשעו בגרימת חבלות וביטלו עונשי מאסר בפועל אשר נגזרו עליהם, אין בה כדי ללמד על רמת הענישה המקובלת. אדרבא, בית-משפט זה חזר והזהיר את בתי-המשפט המחוזיים לא אחת כי אל להם להקל בעונשם של עברייני תנועה."

לצורך קביעת מתחם הענישה והעונשים ההולמים בתוך המתחם אסקור את הפסיקה, בין היתר, באמצעות בחינת פסקי הדין שאוזכרו או שהוגשו על-ידי הצדדים.

ברע"פ 8588/16 **משה נ' מדינת ישראל**, מיום 8.11.16, שהגישה המאשימה, נדחתה בקשת ערעור של נאשם שהורשע בגרימת תאונת דרכים בעבירות של גרימת חבלה של ממש, נהיגה בקלות ראש וברשלנות, סטייה מנתיב ונהיגה

במהירות בלתי סבירה. הנאשם נסע במהירות מופרזת בכביש עירוני ובעיקול סטה לנתיב הנגדי והתנגש באופנוע. כתוצאה מהתאונה נזקקה רוכבת האופנוע לאשפוז, לניתוח ולמעקב אורתופדי. בית המשפט לתעבורה קבע דרגת רשלנותו של הנאשם גבוהה בשל המהירות הגבוהה בה נסע. שירות המבחן התרשם שהנאשם הינו נורמטיבי ודאג לשלום הנפגעת עם זאת הגדירו כאחד שנוטה לפעול ללא שיקול דעת מעמיק. בית המשפט השית על הנאשם 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, פסילה למשך 36 חודשים, 6 חודשי פסילה על תנאי למשך 3 שנים, 7 חודשי מאסר על תנאי, קנס והתחייבות. הערעורים על העונש נדחו.

ברע"פ 7195/15 **טססלי נ' מדינת ישראל**, מיום 29.10.15, נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בגרימת תאונה בעבירות של נהיגה בחוסר זהירות וגרימת חבלה של ממש. הנאשם פגע בהולכת רגל כבת 30 שחצתה את הכביש בסמוך למעבר חציה. כתוצאה מהתאונה נגרמו לה אמנזיה וחתך בקרקפת, שבר בזיז, שבר בסקרום ושברים מרוסקים באגן. בשל העובדה שבית המשפט קבע שלנפגעת רשלנות תורמת לקרות התאונה כיון שלא חצתה את הכביש במעבר החציה תוך כדי שיחה בטלפון הנייד, נגזרו על הנאשם, בעל עבר תעבורתי קל, עונשים מקלים של 3 חודשי פסילה, 3 חודשי פסילה על תנאי וקנס בסך 1,800 ₪.

ברע"פ 3616/13 **רז נ' מדינת ישראל**, מיום 4.6.13, שהגישה המאשימה, נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בעבירות של אי מתן זכות קדימה להולך רגל במעבר חציה, נהיגה בקלות ראש וגרימת חבלה של ממש לשני הולכי רגל. לאחד הנפגעים נגרמה חבלת ראש קשה פנים גולגלתית בגינה נקבעה לו נכות בשיעור 75% לצמיתות. הנאשם אשר עברו התעבורתי ביחס לוותק נהיגתו הקצר היה מכביד נמלט מהארץ במהלך משפט. על הנאשם הושתו 12 חודשי מאסר בפועל, 8 חודשי מאסר על תנאי, פסילה בפועל למשך 5 שנים וקנס בסך 5,000 ₪.

ברע"פ 7257/12 **סנדרוביץ נ' מדינת ישראל**, מיום 18.10.12, שהגישה המאשימה, נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בגרימת תאונת דרכים בקלות ראש על מעבר חציה. על פי הנסיבות לא אפשר הנאשם להולכת רגל להשלים חציית מעבר חציה בבטחה. כתוצאה מהתאונה נגרמה להולכת הרגל פגיעה רב מערכתית קוגניטיבית ופיסית. בחודשים הראשונים לפציעתה הייתה הולכת הרגל מורדמת ומונשמת ורק לאחר שיקום ממושך במחלקה הסייעודית שבה לביתה. להולכת הרגל נקבעה נכות צמיתה בשיעור של 100% ונכות תפקודית בשיעור של 175% והיא נזקקת לעזרה צמודה בכל תפקוד יומיומי.

תסקיר שירות המבחן התרשם כי מדובר בנאשם נורמטיבי והמליץ על מאסר בעבודות שירות. בית המשפט התייחס לרשלנות החמורה של הנאשם ולפגיעה הקשה ביותר בהולכת הרגל וגזר על הנאשם מאסר של 6 חודשים בפועל, 6 שנות פסילה ומאסר מותנה של 6 חודשים.

ברע"פ 3764/05 **בן זוויה נ' מדינת ישראל**, מיום 21.4.05, שהגישה המאשימה, נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשמת שהורשעה בגרימת תאונת דרכים בעבירות של גרימת חבלה של ממש, אי מתן זכות קדימה להולך רגל במעבר חציה ונהיגה בקלות ראש. הנאשמת לא אפשרה לילד בן 6 שחצה ביחד עם אימו את מעבר החציה להשלים את החציה, עקפה מימין שני כלי רכב שעמדו בשני הנתיבים שלשמאלה, פגעה בילד וגרמה לו חבלת ראש חמורה ממנה השתקם רק לאחר 3 שנים. על הנאשמת הושתו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, 3 חודשי מאסר על תנאי ו- 5 שנות פסילה בפועל.

בעפ"ת (מרכז) 30028-12-15 **ברכה נ' מדינת ישראל**, מיום 30.1.17, שהוגש על-ידי ב"כ הנאשם, נדון ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של אי שמירת מרחק, נהיגה בחוסר זהירות וגרימת חבלה של ממש. הנאשם שנהג במשאית אחרי משאית אחרת, התנגש בה וגרם לפגיעה קשה בנוסע שישב לצדו. רגלו של הנוסע נקטעה ונגרמו חבלות נוספות. בעקבות התאונה נגרמה למערער, בעל נסיבות אישיות מיוחדות ומורכבות טראומה ונכות. על הנאשם נגזרו 5 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, פסילה למשך 4 שנים ומאסר על תנאי למשך 10 חודשים.

היות והנאשם הורשע בעבירה של גרימת נזק להבדיל מעבירה של נהיגה בקלות ראש, הערעור התקבל במובן זה שבית המשפט ביטל את רכיב עבודות השירות והטיל במקומן צו של"צ בהיקף של 400 שעות, הפסילה קוצרה ל- 11 חודשים והושת צו מבחן. יתר העונשים נותרו על כנם.

בעפ"ת (ת"א) 24519-02-15 **מוטולה נ' מדינת ישראל**, מיום 12.3.15, שהוגש על-ידי ב"כ הנאשם, נדון ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של אי ציות לתמרור עצור וגרימת תאונת דרכים בה נחבל רוכב אופנוע חבלה של ממש. כתוצאה מהתאונה נכרתה רגלו של רוכב האופנוע ונגרמו לו שברים נוספים. כיוון שנקבע כי רשלנותו של הנאשם לא הייתה גבוהה היות ועצר מספר פעמים לפני התמרור נגזרו עליו מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, פסילה למשך 11 חודשים, פסילה על תנאי וקנס. נוכח עברו המקל יחסית של הנאשם, בוטל עונש המאסר בעבודות שירות שהוטל עליו.

בעפ"ת (ת"א) 9298-02-15 **קטנוב נ' מדינת ישראל**, מיום 12.2.15, נדון ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של גרימת תאונת דרכים, גרימת חבלה של ממש, אי שמירת מרחק ונהיגה בקלות ראש. הנאשם שנהג באוטובוס ציבורי הסיט לרגע את מבטו ופגע בכלי רכב שנסעו לפניו. כתוצאה מהתאונה נפגעו 4 מעורבים כאשר לאחת מהן נגרמו שברים בצלעות, כשל נשימתי, פגיעת ראש ועד היום מצבה לא חזר להיות תקין. לנאשם 24 הרשעות קודמות אך אין ביניהן הרשעות בעבירות דומות. בית המשפט השית על הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל, פסילה למשך 5 שנים, מאסר על תנאי ופסילה על תנאי. בניגוד לקביעתו של בית המשפט לתעבורה קבע בית המשפט המחוזי כי אין מדובר ברשלנות רבתי אלא ברשלנות ברף הבינוני ולכן קבע כי את עונש המאסר ירצה הנאשם בעבודות שירות. יתר רכיבי הענישה נותרו ללא שינוי.

בעפ"ת (מרכז) 31966-10-14 **מחבוש נ' מדינת ישראל**, מיום 30.12.14, נדון ערעור על עונשו של נאשם בעל עבר תעבורתי לא מכביד שהורשע בנהיגה רשלנית, סטייה מנתיב נסיעה, אי שמירה על הימין, גרימת נזק וגרימת חבלה של ממש. בית המשפט קבע שרשלנותו של הנאשם הינה בדרגה גבוהה. כתוצאה מהתאונה נפצע הנאשם באופן קשה ביותר אשר הותיר אותו נכה. בית המשפט לא התחשב לקולה בטענת הנאשם לפיה אף הוא סובל מטראומה כתוצאה מהתאונה והשית עליו 8 חודשי מאסר בפועל, 8 חודשי מאסר על תנאי, פסילה בפועל ל- 3 שנים וקנס בסך ₪ 3,000. בערעור הופחת עונש המאסר בלבד ל- 4 חודשים וזאת בעיקר נוכח עברו המקל של הנאשם.

בעפ"ת (חי') 21727-08-14 **אזולאי נ' מדינת ישראל**, מיום 5.10.14, נדון ערעורו של נאשם שהורשע בגרימת תאונת דרכים בעבירות של נהיגה קלות ראש וגרימת חבלה של ממש. הנאשם שנהג באוטובוס ציבורי פגע בקלנועית שנסעה לפניו כתוצאה מהסטת מבט לרגע לכיוון אחד הנוסעים שפנה אליו. כתוצאה מהתאונה נפגעו שני יושבי הקלנועית קשה. אחד מהם נפגע מוחית, אינו מתקשר עם סביבתו ואינו זוכר את בני משפחתו. על הנאשם הושתו 36 חודשי פסילה, 4 חודשי מאסר בעבודות שירות, 7 חודשי מאסר על תנאי, 36 חודשי פסילה על תנאי, קנס בסך ₪ 1,500 ופיצויים

לנפגע בסך 10,000 ₪. הנאשם ערער על רכיב הפסילה. בית המשפט דחה את הערעור וקבע כי עונש הפסילה שהושת על הנאשם לא חורג מהמתחם וכי העובדה שמדובר בנהג מקצועי שפסילה תפגע בפרנסתו אינה מהווה בהכרח שיקול לקולה.

בעפ"ת (נצ') 41397-12-13 **זרחי נ' מדינת ישראל**, מיום 16.6.14, נדון ערעורו של נאשם שסטה לנתיב הנגדי וגרם לתאונת דרכים קשה בה נפצעו קשה הוא ומספר נוסעים.

העבירות בוצעו בהיות הנאשם נהג חדש, ללא הרשעות קודמות. בית המשפט קבע כי רשלנותו של הנאשם לא הייתה גבוהה אלא רגעית. בית המשפט קבע כי מתחם הענישה נע בין 11 חודשי פסילה ל- 6 שנות פסילה, קנס הנע בין 500 ש"ח ל- 3000 ש"ח ופיצויים לנפגעים. על הנאשם הוטלו 120 שעות של"צ, ששה חודשי מאסר על תנאי, 4 שנות פסילה בפועל, פיצויים של 22,000 ₪, התחייבות וקנס. בית המשפט המחוזי קבל את הערעור לגבי תקופת הפסילה ופסל את הנאשם ל- 11 חודשים וביטל את הפיצויים.

בת"ד (י-ם) 5455-08-14 **מדינת ישראל נ' מולד**, מיום 20.12.17, שהוגש על-ידי ב"כ הנאשם, נדונה נאשמת שהודתה והורשעה בעבירות של נהיגה בקלות ראש, אי מתן זכות קדימה להולך רגל במעבר חציה, התנהגות הגורמת נזק וחבלה של ממש. הנאשמת פגעה בהולך רגל במעבר חציה גרמה לו לחבלה קשה בראש ולאיבוד הכרה. בשל עברה התעבורתי המקל הודייתה במיוחד לה ולקליחת אחריות על מעשיה נגזרו על הנאשמת מאסר בעבודות שירות למשך 21 יום, מאסר על תנאי של 3 חודשים, פסילה למשך 3 חודשים, פסילה על תנאי וקנס.

בת"ד (י-ם) 5586-08-14 **מדינת ישראל נ' חממי**, מיום 19.11.17, שהוגש על-ידי ב"כ הנאשם, הורשע נאשם בנהיגה בחוסר זהירות וגרימת חבלה של ממש וזוכה מעבירות של אי מתן זכות קדימה ונהיגה בקלות ראש. הנאשם פגע עם רכבו בהולך רגל שחצה את הכביש שלא במעבר חציה בריצה. הנפגע נחבל קשות אך מאז התאונה השתקם באופן משמעותי. בשל הרשלנות הנמוכה יחסית ושיפור במצבו של הולך הרגל הוטלו על הנאשם מאסר מותנה למשך 3 חודשים, פסילה למשך 10 חודשים, פסילה על תנאי וקנס.

בת"ד (ת"א) 2725-04-14 **מדינת ישראל נ' חיימוב**, מיום 24.5.17, הורשע נאשם, נהג מונית, בסטייה מנתיב לתוך גדר וגרימת חבלה של ממש. כתוצאה מהתאונה נגרמה לנוסעת במונית קרע בטחול שהצריך ניתוח. בית המשפט קבע כי מדובר ברשלנות גבוהה נוכח הסטייה הפתאומית מהנתיב שאין לה הסבר וכי מדובר בפגיעה חמורה אך לא כזו שפסע בינה לבין המוות. בהתחשב בכך שלנאשם עבר תעבורתי דומה אך ישן יחסית השית בית המשפט על הנאשם פסילה למשך 7 חודשים, קנס ופסילה על תנאי.

בת"ד (י-ם) 3081-08-15 **מדינת ישראל נ' ברדוגו**, מיום 2.4.17, הורשעה נאשמת בעבירות של התנהגות הגורמת נזק, נהיגה בקלות ראש, גרימת חבלה של ממש ואי מתן זכות קדימה בפנייה שמאלה. הנאשמת פגעה ברוכב אופנוע שנסע בנתיב הנגדי. כתוצאה מהתאונה נחבל רוכב האופנוע ונגרמו לו שבירים שהצריכו ניתוח. לאחר התאונה השתפר מצבו של רוכב האופנוע באופן ניכר וטרם נקבעו לו אחוזי נכות. בית המשפט קבע כי כיון שהנפגע שב לתפקוד מלא, לנוכח העדר עבר פלילי או תעבורתי לנאשמת ומכוח עקרון ההדרגתיות בענישה אין מקום להטיל על הנאשמת מאסר

בפועל. על הנאשמת הושתו צו של"צ בהיקף של 90 שעות, פסילה למשך 10 חודשים, קנס בסך 1,000 ₪, התחייבות, פסילה על תנאי וצו מבחן למשך שנה.

בת"ד (פ"ת) 3457-07-12 **מדינת ישראל נ' ליבוביץ**, מיום 28.2.17, הורשע נאשם בעבירות של אי מתן זכות קדימה להולך רגל במעבר חצייה, נהיגה בקלות ראש וגרימת חבלה של ממש. כתוצאה מהתאונה נחבל הולך הרגל קשות, נגרמו לו שברים מרובים בפנים שגרמו לשיתוק, שברים בצלעות, ברגליים ובעמוד השדרה והוא עבר מספר ניתוחים. הולך הרגל נותר נכה עם בעיות פיזיות ונפשיות ונקבעו לו אובדן כושר השתכרות בשיעור של 100% לצמיתות ונכות רפואית בשיעור של 91%. לנאשם עבר תעבורתי מקל. על הנאשם הושתו 4 חודשי מאסר בעבודות שירות, 24 חודשי פסילה בפועל, 6 חודשי מאסר על תנאי וקנס.

בת"ד (ת"א) 188-11-14 **מדינת ישראל נ' אסעד**, מיום 5.3.15, הורשע נאשם בנהיגה בקלות ראש ובגרימת חבלה של ממש. כתוצאה מהתאונה נחבל ילד שנסע ברכב ההסעות בו נהג הנאשם ונגרמה לו חבלת ראש קשה, אשר גרמה לפגיעה קשה בראיה וחייבה הליך שיקום אינטנסיבי והשגחה סיעודית צמודה. כתוצאה מהתאונה נפגעו הנאשם וילדים נוספים שנסעו עמו.

על הנאשם הושתו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, פסילה למשך 3 שנים, 6 חודשי מאסר על תנאי ל- 3 שנים, פיצוי לנפגע ומשפחתו בסך 8,000 ₪.

בפסק דין זה קבע כב' השופט האוזרמן את מתחם הענישה המקובל בהתאם לחומרת הפגיעה:

" טווח הענישה בתאונות שתוצאתן גרימת חבלה חמורה הינו פועל יוצא של חומרת הרשלנות, כמו גם חומרת הפגיעות שנגרמו והשלכותיהן על חיי הנפגעים. ברף העליון מצויים גזרי דין בהם הושתו עונשי מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח, בנוסף לעונשי פסילה של מספר שנים, מקום בו תוצאות התאונה היו חמורות וקשות, כאשר היה כ"פסע" בין לבין גרימת מוות, כאשר המעורבים בה נפגעו קשה, עברו ניתוחים קשים, אישפוז ארוך והליכי שיקום ממושכים, אשר ספק אף אם השיבו את מצבם לקדמותו עובר לתאונה. מנגד, ברף התחתון מצויים מקרים בהם על אף החבלות החמורות מצא ביהמ"ש משיקולים מיוחדים שפורטו בהחלטתו, שלא לשלוח את הנאשם למאסר ובמקרים אלו שברף התחתון נגזרו עבודות שירות ואף עונש הפסילה בפועל נמדד לעיתים בחודשים ולא בשנים."

בת"ד (צפת) 2370-10-12 **מדינת ישראל נ' שלום**, מיום 23.2.14, הורשעה נאשמת בעבירות של נהיגה ברשלנות, אי שמירת רווח, סטייה מנתיב ועקיפה בדרך לא פנויה (בניסיון למנוע התאונה) ובנהיגה בקלות ראש. הנאשמת שעברה התעבורתי נקי נפגעה אף היא בתאונה. לנפגעת נוספת בתאונה, בת 33 ואם לשניים נגרם נזק נוירולוגי בלתי הפיך. הנפגעת הפכה מאישה עצמאית לאשה התלויה באחרים, בדומה למקרה שבפני. הנאשמת נדונה למאסר בעבודות שירות של 3 חודשים, פסילה של 4 שנים, 12 חודשי פסילה על תנאי, קנס בסך 1000 ₪, 6 חודשי מאסר על תנאי

והתנאי לגבי נהיגה בפסילה.

בת"ד (פ"ת) 6290-05-12 **מדינת ישראל נ' פינקס**, מיום 24.12.13, שהוגש על-ידי המאשימה, הורשע נאשם בעבירות של אי מתן אפשרות להולך רגל להשלים חציה בבטחה, בנהיגה בקלות ראש ובגרימת חבלה של ממש. לנפגעת בתאונה אישה בת 80 נגרמו שבירים בצלעות ובאגן, שתוצאותיהם ניכרות עד היום. לנאשם עבר מקל. על הנאשם הושתו 4 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי של 10 חודשים למשך 3 שנים, פסילה למשך 30 חודשים, פסילה על תנאי של 12 חודשים למשך 3 שנים וקנס על סך 3,500 ₪.

מהמקובץ עולה, כי מתחם הענישה בתאונות דרכים בה הורשע נאשם בגרימת חבלה של ממש נע בין פסילה של מספר חודשים ברף התחתון כשהרשלנות נמוכה והפגיעה אינה קשה לפסילה ממושכת של מספר שנים ועד 7 שנים ויכול לכלול גם עונש של מאסר על תנאי או מאסר בפועל של מספר חודשים לריצוי בעבודות שירות או מאחורי סורג ובריה ברף העליון כאשר הרשלנות גבוהה והפגיעות חמורות וכאשר נלוות גם עבירות נוספות.

בגזירת העונש ההולם במקרה הפרטני יש לקחת בחשבון את עברו של הנאשם, מידת רשלנותו בנסיבות המקרה, רשלנות תורמת של המעורבים, חומרת החבלות שנגרמו למעורבים והסבל שנגרם לנאשם כתוצאה מהתאונה.

העונש המתאים לנאשם

כדי לקבוע את העונש המתאים לנאשם בתוך מתחם הענישה אבחן את מידת רשלנותו של הנאשם ואשמו התורם של רוכב האופנוע לנוכח נסיבות ביצוע העבירה שנקבעו בהכרעת הדין, את עברו התעבורתי של הנאשם, את חומרת הפגיעה ברוכב האופנוע, את טענותיו של הנאשם הנוגעות לתאונות הקודמות בהן היה מעורב רוכב האופנוע ואת נסיבותיו האישיות של הנאשם.

מידת רשלנות הנאשם ואשמו התורם של רוכב האופנוע

בהכרעת הדין קבעתי כי רכבו של הנאשם גלש למרחק של 1.3 מטרים לתוך נתיב נסיעתו של רוכב האופנוע וחסם אותו באופן חלקי. עוד קבעתי כי בעת התאונה שהתרחשה בנתיב הנסיעה של רוכב האופנוע היה הנאשם בעצירה מלאה. באשר ליכולת הנאשם להבחין ברוכב האופנוע קבעתי כי אורות האופנוע דלקו קודם לתאונה וכי שדה הראיה של הנאשם היה 138 מטרים מקו הצומת ללא צורך בגלישה לתוך נתיב נסיעת האופנוע דבר שאפשר לנאשם למנוע את התאונה על אף מהירותו הגבוהה של האופנוע. איני סבורה כי יש בטענה שבזמן הניסוי דלקו באופנוע המשטרתי אורות נוספים כדי להשפיע על המסקנות שבהכרעת הדין.

עוד קבעתי כי העובדה שהנאשם חסם רק חלק מנתיב נסיעת האופנוע היא זו שיצרה את הסיכון כלפי רוכב האופנוע ולכן אין משמעות לרוחב נתיב הנסיעה של האופנוע שנותר פנוי או אף אם היה ביכולתו של רוכב האופנוע לתמרן

ולהימלט לנתיב אחר.

עוד קבעתי כי רוכב האופנוע נסע במהירות של 70 קמ"ש הגבוהה מהמהירות המותרת.

על אף שרוכב האופנוע נסע במהירות העולה על המהירות המותרת בכביש קבעתי כי לא מדובר בתאונה בלתי נמנעת אך עם זאת קבעתי כי המהירות הגבוהה בה נסע תילקח בחשבון לעניין העונש.

ב"כ הנאשם טען כי מדובר ברשלנות נמוכה כיון שהנאשם חסם רק 1.3 מטרים מנתיב נסיעת האופנוע ולכן לרוכב האופנוע היה לטענתו מרחב תמרון שאפשר לו למנוע את התאונה.

איני מקבלת טענה זו. כפי שפירטתי בהכרעת הדין, אי מתן זכות קדימה משמעותה חסימה כלשהי של הדרך באופן שמצריך שינוי אקטיבי של הנהיגה של מי שזכות הקדימה הינה שלו.

על אף שדה הראיה הרחב שעמד לרשותו ועל אף שהראות במקום הייתה טובה לא הבחין הנאשם ברוכב האופנוע שהגיע מולו וגלש לנתיבו.

גם אם אקבל כעובדה את הטענה כי כושר הנהיגה של רוכב האופנוע היה לקוי בשל פגיעות קודמת ברגליו שנגרמו בשל תאונות בהן היה מעורב לא יהיה בכך כדי לשנות את הכרעת הדין והקביעה כי הנאשם ברשלנותו הוא זה שיצר את הסיכון שהוביל לתאונה ולתוצאותיה הקשות, או להשפיע על מידת רשלנותו של הנאשם או לקבוע אשם תורם של רוכב האופנוע. העובדה שנהג האופנוע לא הצליח לתמרן את האופנוע מסיבה כלשהי מול הסיכון שיצר הנאשם שהיה בנתיבו עשויה להיחשב לכל היותר כטעות אך לא לאשם תורם.

(ראו פס"ד סלים, ע"א 732/72 יוסף ואח' נ' אדלר, פ"ד לד (5) 414, ת"ד (חי') 2570-04-12, ת"ד (חד') 1757/98 **מדינת ישראל נ' אבו עוביד**, מיום 2.7.01 **ומדינת ישראל נ' קציר**, מיום 15.3.15).

בהכרעת הדין קבעתי כי הנאשם יכול היה להבחין ברוכב האופנוע ובכך למנוע את התאונה. העובדה שרוכב האופנוע לא הצליח להתחמק מרכב הנאשם ודאי לא יכולה להיזקק לחובתו אלא לחובת הנאשם, שחסם את נתיבו גם אם באופן חלקי.

יחד עם זאת העובדה שרוכב האופנוע נסע במהירות העולה על המהירות המותרת יש משום רשלנות תורמת מסוימת כיון שיש לה השפעה על מידת הנזק שנגרם לרוכב האופנוע כתוצאה מתאונה. על אף שהתאונה הייתה מתרחשת גם אם היה רוכב האופנוע נוסע במהירות המותרת קיימת סבירות כי הנזקים שנגרמו לו בעטיה ככל הנראה ובזהירות המתבקשת היו פחותים במידה מסוימת.

עם זאת אני סבורה כי רשלנותו המסוימת של רוכב האופנוע הינה זניחה ביחס לרשלנותו של הנאשם לקרות התאונה.

בקביעת דרגת הרשלנות התחשבתי בעובדה שהנאשם נסע במהירות נמוכה והתאונה התרחשה שעה שהיה בעצירה

ובכך שחסימת הנתיב הייתה חלקית.

לאור האמור אני קובעת כי רשלנות הנאשם הינה ברמה בינונית עד גבוהה שכן היה עליו להבחין ברוכב האופנוע לפני שנכנס לצומת ולהימנע מגלישה לנתיב הנסיעה שלו.

חומרת הפגיעה ברוכב האופנוע

הפגיעה ברוכב האופנוע קשה וחמורה ועשויה הייתה בנקל לגרום למותו. במועד התאונה היה רוכב האופנוע בן 21 וקודם לתאונה תפקד באופן עצמאי וזאת על אף הפגיעות ברגליו שנגרמו בתאונת דרכים קודמת בה היה מעורב.

מהמסמכים שהוגשו עולה כי כתוצאה מהתאונה נפגע רוכב האופנוע בשני צדי ראשו באופן קשה ביותר. כתוצאה מכך הוא נפגע מוטורית, קוגניטיבית והתנהגותית. על פי המסמכים סבל רוכב האופנוע מתסמונת של דמנציה משנית לזעזוע מוח, הפרעה התנהגותית ואפילפסיה. במוחו הושלל קטטר קבוע לניקוז נוזלים.

מאז התאונה עבר רוכב האופנוע מספר ניתוחים שנועדו לנקז דימום מוחי וכן להחלפת הקטטר והוא אושפז מספר פעמים. רוכב האופנוע נזקק לכיסא גלגלים, אין לו שליטה על הסוגרים, הוא מוגבל בתקשורת עם קשיים באינטונציה והוא סובל מהפרעות פסיכיאטריות עם נטייה לאלימות. לפי המסמכים הרפואיים נמצא רוכב האופנוע בחוסר יכולת תפקודית, הוא זקוק לעזרה מתמדת ולטיפול של שני אנשים בלילות.

לפי סיכום מחלה מחודש אפריל 2018, בסתיו 2017 עבר אירוע פרכוס אחרון, שבו אובחן כי הוא סובל ממניגיטיס (דלקת קרום המוח), עבר החייאה ואושפז.

בהתאם לבדיקות עדכניות מצבו כיום ללא שינוי ממשי למעט אבחון נוסף של פרינו בעיניים.

בתהליך האשפוז האחרון בחודש מרץ 2018 עבר רוכב האופנוע הליכים כירורגיים נוספים בראשו כדי לנקות את הקטטר ולאחר מכן הוא אף הוחלף.

לפי מסמכים רפואיים מיום 19.6.18 מצוי רוכב האופנוע בשיקום בהדסה הר הצופים. במסמכים הרפואיים מתואר גם הקושי עמו מתמודדת האם בטיפול בו ובאחיו. עוד נכתב כי רוכב האופנוע נמצא במצב פסיכיאטרי קשה ויזדקק לניתוחים נוספים לשיקום פה ולסת ולשיפור מצב הגולגולת.

לפי עדותה של האם נפגע בנה באופן קשה שלא יאפשר המשך חיים נורמליים וכתוצאה מכך נפגעה קשות גם משפחתו.

מאז התאונה חלפו כשנתיים. לפי החומר הרפואי שהוגש איני סבורה שחל שיפור במצבו של רוכב האופנוע. מהחומר הרפואי עולה כי הוא מצוי במצב קשה קבוע עם נסיגות ושיפורים וחוזר חלילה, ולמעשה לדאבון הלב לא יוכל לחזור לעצמו ולכך תהיה השפעה ניכרת עליו ועל בני משפחתו המטפלים בו.

בהקשר זה אציין כי בתאונות הקודמות בהן היה מעורב רוכב האופנוע הוא נפגע ברגליו ולא בראשו כך שפגיעתו

הקוגניטיבית הקשה מיוחסת כל כולה לתאונה דן.

הפגיעה החמורה ברכב האופנוע ובמשפחתו שכפסע בינה לבין המוות עמה יהיה עליהם להתמודד ככל הנראה מעתה ולתמיד ממחישה את הצורך למגר את נגע תאונות הדרכים שמביא כהרף עין לטרגדיות קשות ובלתי נתפסות.

בית המשפט העליון הביע לא אחת דעתו בדבר הצורך בהחמרת הענישה, הגם אם באופן הדרגתי גם באשר לאורך תקופת הפסילה וגם באשר לתקופת המאסר.

במקרה שבפני נפגע הערך החברתי של שלום הציבור ובטיחותו באופן קשה והדבר צריך לקבל ביטוי בקביעת העונש.

על בית המשפט לתרום את תרומתו למניעת תאונות דרכים המתרחשות חדשות לבקרים בכבישי ארצנו, וזאת באמצעות ענישה מרתיעה ומשמעותית כזו שתפחית סיכון מעוברי דרך תמימים. כדברי כב' השופט י' עמית בע"פ 2247/10, **ימיני נ' מדינת ישראל** מיום 12.1.2011, פסקה 76 לפסק הדין:

"רבות נאמר על נגע תאונות הדרכים, ההולך ופושט וקוטל בנו ללא רחם וללא הבחנה, ואשר בעטיו נגבה מחיר דמים נורא, אם בהרוגים, אם בחבולים בגופם ובפצועים בנפשם, ואם בדאבת יקיריהם. רבות נאמר, דומה כי מעט מדי נעשה, ומדי שנה בשנה מקפדים מאות אנשים את חייהם ואלפים רבים נפצעים. מערכת המשפט נתקלת בהרוגים ובפצועים של תאונות הדרכים הן בתחום הפלילי והן בתחום האזרחי, ומדי שנה מוגשות בבתי המשפט לערכאותיהם השונות אלפי תביעות על נזקי גוף שנגרמו כתוצאה מתאונות דרכים. מקומו של בית המשפט במלחמת החורמה נגד תופעה קשה זו לא נפקד, ועליו להמשיך להירתם ולהרים תרומתו למען מאבק עיקש זה, בין היתר באמצעות הדאגה לענישה הולמת, אשר תסייע להגברת המודעות בדבר המחיר הכרוך בהפרת כללי ההתנהגות על הכביש".

סבורה אני לנוכח רשלנות הנאשם הבינונית עד גבוהה והפגיעה החמורה והקשה ברכב האופנוע יש למקם את הנאשם ברף הבינוני - גבוה של מתחם הענישה ויש להענישו באופן שיהלום את חומרת המקרה.

באשר לעברו התעבורתי של הנאשם אין מדובר בעבר תעבורתי חמור מאוד אך גם אינו מקל. לנאשם 25 הרשעות קודמות שחלקן קשור למתן זכות קדימה.

לקולה לקחתי בחשבון כי מדובר בנאשם נורמטיבי, ללא עבר פלילי ואת נסיבותיו האישיות ואת אשמו התורם המסוים של רוכב האופנוע.

לחומרה לקחתי בחשבון את מידת הרשלנות וחומרת הפגיעה שנגרמה לרוכב האופנוע כתוצאה מהתאונה.

על יסוד טיעוני הצדדים והאמור לעיל, אני מטילה על הנאשם את העונשים הבאים:

1. פסילה מלנהוג למשך 4 שנים. מתקופה זו תנוכה תקופת הפסילה המנהלית. הנאשם יפקיד רישיונו במזכירות בית המשפט עד ליום 4.11.18

תשומת לב הנאשם כי העונש המקובל בגין נהיגה בפסילה הינו מאסר בפועל.

2. אני מצווה על מאסרו של הנאשם בפועל למשך 5 חודשים. המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות.

ב"כ הנאשם יפנה לממונה על עבודות השירות לצורך תאום מועד חדש לתחילת ריצוי עבודות השירות שיחלו לא יאוחר מיום 4.11.18. המועד יועבר לאישור בית המשפט. על הנאשם להתייצב במועד שיקבע עד לשעה 10:00 בבוקר, בפני הממונה על עבודות שירות במפקדת מחוז דרום, יחידת עבודות שירות, ליד כלא באר שבע, לצורך קליטה והצבה.

תשומת לב הנאשם שעליו לבצע כל העבודות המוטלות עליו במסגרת עבודות השירות עפ"י הנחיות שתינתנה לו מעת לעת ע"י הממונה במקום. כל הפרה של עבודות שירות תגרום להפסקה מידית של עבודות השירות ולריצוי עונש מאסר בפועל.

3. מאסר על תנאי של 4 חודשים למשך 3 שנים. התנאי יחול על עבירות של גרימת חבלה של ממש בתאונות דרכים ונהיגה בזמן פסילה.

4. פסילה על תנאי למשך 12 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים התנאי יחול על עבירות של גרימת חבלה של ממש בתאונות דרכים או נהיגה בזמן פסילה או העבירות המפורטות בתוספת הראשונה או השנייה לפקודת התעבורה.

5. תשלום פיצויים (סמליים) לנפגע בסך של 10,000 ₪, או 30 ימי מאסר תמורתו, שאותם יישא בנוסף לכל עונש אחר שהוטל עליו. הפיצויים ישולמו ב-5 תשלומים חודשיים החל מיום 4.11.18.

הודעה לנוכחים הזכות לערער על גזר הדין תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ו אלול תשע"ח, 06 ספטמבר 2018, בנוכחות הצדדים.

